

11.12.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *SDG Hajin'de ilerleme sağladı...* Suriye'de Amerika destekli ve bünyesinde YPG'nin de bulunduğu Suriye Demokratik Güçleri (SDG), IŞİD'in elinde kalan son bölge Hajin'deki operasyonda ilerleme sağladı. Suriye Demokratik Güçleri Hajin'de terk edilmiş bir hastaneyi ele geçirdi. Suriye Demokratik Güçleri geçen hafta Suriye'nin doğusundaki Hajin kasabasına girmişti. Bölgede o günden bu yana yoğun çatışmalar yaşanıyor. SDG sözcüsü Mustafa Bali Pazartesi sabahı itibariyle hastanenin tamamında kontrolü sağladıklarını duyurdu. Deyr Ez Zor'da sahadaki gelişmeleri izleyen bir grup olan Deyr Ez Zor 24'e mensup bir aktivist Ömer Ebu Leyla da hastanenin SDG'nin eline geçtiğini doğruladı. Merkezi İngiltere'de bulunan Suriye İnsan Hakları İzleme Örgütü'nden Rami Abdurrahman, hastanenin daha önce ABD liderliğindeki koalisyonun hava saldırılarında tahrip olduğunu söyledi. SDG Hajin'i ve civar köyleri ele geçirmek için 10 Eylül'de operasyon başlatmıştı.

- *PKK/YPG DEAŞ'li lideri para karşılığı bıraktı...* Terör örgütü YPG/PKK, Deyrizor'da ele geçirdiği terör örgütü DEAŞ'ın elebaşını 100 bin dolar karşılığında serbest bıraktı. Yerel kaynaklardan alınan bilgiye göre, YPG/PKK Deyrizor'daki çatışmalar sırasında Said Üveyyid isimli DEAŞ elebaşını alıkoydu. Örgüt, 1,5 ay elinde tuttuktan sonra Üveyyid'i 100 bin dolar karşılığında salıverdi. Üveyyid'in Deyrizor'un Tayyana beldesindeki evinde kutlama yemeği verdiği öğrenildi. Terör örgütü YPG/PKK ağustos ayında da 40 DEAŞ'lı teröristi Rakka ilinin Tel Abyad ilçesinde alıkoyduktan sonra para karşılığı serbest bırakmıştı.

- *- Terör kalıntılarından silah ve mühimmat bulundu....* Dera kırsalında kiralık ve radikal teröristlerden kurtarılan bölgelerde terör kalıntılarını yok etme ve halkın güvenliğini temin etme amaçlı arama tarama operasyonları devam ederken, teröristlerden kalma silah ve cephane ele geçirildi. Güvenlik kaynağı SANA'ya açıklamalarında Dera kırsalının güneyinde Ürdün sınırlarına yakın düşen Nasib Beldesinin güneydoğu civarında teröristlerden kalma silah ve mühimmatına ele geçirildiğini belirtti. Ele geçirilen silahların arasında füze ve roketlerin yanı sıra ağır makineli silahların bulunduğu dikkat çeken kaynak; aynı zamanda teröristlerin dış güçlerle bağlantılarına ışık tutan önemli dokümanların da ele geçirildiğini kaydetti..

- *Suriye'den UNESCO'ya topraklarındaki yasadışı kazıları kınama çağrısı...* Suriye Dışişleri Bakanlığı, UNESCO'ya yabancı ülkelerin ve onlara bağlı güçlerin kontrolündeki bölgelerde yasadışı kazıntıları ve tarihi eserlerin çalınmasını kınama çağrısında bulundu.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *(ÖZEL HABER) Doğu Akdeniz'de Türk-Rus ortaklığına karşı 4'lü ittifak...* İsrail, Türk-Rus rolüne karşı koymak için bölgesel dörtlü eksenden bahsediyor. Telaviv'de ABD'nin Ortadoğu'da özellikle Suriye ve Kıbrıs'ta Türkiye ve Rusya'nın liderliğini yaptığı eksene karşı

olacak Kıbrıs ve Yunanistan'ı biraraya getirecek 'bölgesel eksen' kurmak için harcadığı çabalar açığa çıkmaya başladı. Bilgi sahibi kaynaklar İsrail radyosuna Pazar günü, önümüzdeki aylar süresince Kıbrıs, Yunanistan, İsrail ve ABD'nin katılacağı dörtlü buluşma düzenlenmesi için ileri temasların cereyan ettiğini belirtti. Dörtlü buluşmaya bu üç ülkenin hükümet başkanları ve ABD DİB'nin katılması öngörülüyor. İsrail radyosuna göre: bu dörtlü buluşmanın amacı Ortadoğu'da 'Demokratik eksen' olarak nitelendirilen Kıbrıs, Yunanistan ve İsrail arasındaki ilişkileri güçlendirmek için ABD'nin desteğinin verilmesi. ABD'nin bu sırada bu üç ülke arasında işbirliği konularını ve bu kapsamda Ortadoğu'da dörtlü askeri tatbikat yapılması konusunu incelediğini vurguladı. İsrail radyosu uluslararası politikada uzmanların konuşmasına atfen, ABD'nin Kıbrıs'ta gittikçe artan varlığının Rusya ve Cumhurbaşkanı Putin'in endişesine neden olduğunu aktardı.

- *FKÖ'den Filistin'e uluslararası koruma talebi...* Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Yürütme Konseyi Genel Sekreteri Saib Ureykat uluslararası toplumdan Filistin halkına koruma sağlamasını istedi. Ureykat, yaptığı yazılı açıklamada, İsrail ordusunun Ramallah ve El-Bire kentlerinde düzenlediği baskınları, ABD Başkanı Donald Trump'ın desteğiyle gerçekleştirdiğini söyledi. İhlalleri ve işlediği suçlardan dolayı İsrail'e hesap sorulması için uluslararası toplumdan acilen harekete geçmesini isteyen Ureykat, uluslararası toplumdan Filistin halkına koruma sağlamasını istedi. FKÖ Yürütme Konseyi Genel Sekreteri ayrıca, İsrail'e vakti, yasa dışı sömürgeci faaliyetler ve sistematik ihlaller şeklinde değil, işgali bitirip adil ve kalıcı bir çözüm sağlama şeklinde değerlendirme çağrısında bulundu.

- *Türkiye'den S.Arabistan'a: Kaşıkçı cinayetini örtbas etme...* Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun da haber ajansı Reuters'a yaptığı açıklamada Suudi Arabistan'ın iade talebini reddetmesinin Türkiye'de hayal kırıklığı yarattığını söyledi. Altun, "Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosu'nun da bu suçun ortağı olduğu anlaşılmaktadır. Merhum Suudi gazeteci için adaletin uluslararası hukuk düzleminde aranması uluslararası toplumun çıkarına olacaktır. Türkiye'nin iade talebi, Suudi makamlarına 'Kaşıkçı cinayetini tüm detaylarıyla aydınlatmaya hazır olduklarını' dünyaya göstermek için bir fırsat sunmuştur. Öte yandan Kaşıkçı'nın katillerinin iadesini reddetmek, ancak Suudi Arabistan'ı cinayeti örtbas etmeye çalışmakla itham edenleri haklı çıkarır" dedi.

- *Yemen'de insanlar açlıktan ağaçları kesip yiyor...* Yemen Yerel Yönetim Bakanlığı Müsteşarı Alsoudi, "Yemen'de temel insani ihtiyaçlara çok acil gereksinim var. Ülkemizde şu anda insanlar ağaçları kesip yiyor. Hayırseverleri acil olarak Yemen'de bir kişi bile olsa kurtarmaya çağırıyoruz." dedi. Yemen'de yaklaşık 4 yıl önce ortaya çıkan iç savaş nedeniyle ülkede son yüzyılın en büyük açlık ve insani krizlerinden birinin yaşandığını anlatan Alsoudi, 29 milyon nüfuslu ülkede 22,2 milyon sivilin insani yardıma ve korunmaya ihtiyaç duyduğunu söyledi.

- *Batı Şeria'da silahlı saldırı: 6 İsrailli yaralandı...* Riyad'da toplanan Körfez İşbirliği Konseyi 39. Zirvesi sonunda yayımlanan 72 maddelik kapanış bildirgesinde, Cemal Kaşıkçı cinayetine ilişkin Suudi Arabistan yönetiminin takındığı tavır ve olayın aydınlatılması için yerine getirdiği icraat ve çalışmaların KİK tarafından desteklendiği ifadeleri yer aldı.

- *Umman, hava sahasını İsrail uçaklarına açtı...* İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, ülkesinin Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri büyükelçileriyle Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlediği toplantıda yaptığı konuşmada, Umman Sultanı Kabus Bin Said'in ülkesinin hava sahasının İsrail uçaklarına açılmasına onay verdiğini açıkladı.

- *İsrail askerleri Filistin haber ajansını bastı...* İsrail askerleri, Batı Şeria'nın Ramallah kentindeki Filistin resmi haber ajansının WAFA ofisini bastı. İsrail askerlerinin ofiste arama yaptığı ve güvenlik kamera kayıtlarına el koyduğu ifade edildi. İsrail askerleri dün akşam Batı Şeria'daki Ofra Yahudi yerleşim birimi yakınında durakta bekleyenlerin üzerine ateş açılması sonucu 11 İsraillinin yaralanmasının ardından Ramallah kent merkezine de baskın düzenledi. İsrail askerlerinin baskına tepki gösteren Filistinlilere gaz bombası ve gerçek mermilerle müdahale ettiği aktarıldı.

- *Körfez İşbirliği Konseyi bildirgesine Katar'dan tepki...* Katar, Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenen 39'uncu Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) zirvesinin kapanış bildirgesine "Katar ablukası ve çözüm yollarına değinilmediği" gerekçesiyle tepki gösterdi. Katar Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Bürosu Müdürü Ahmed er-Rumeyhi, resmi Twitter hesabından yaptığı açıklamada, "Bu nasıl bir sonuç bildirgesi? Katar ablukasına ve ablukayı çözüm yollarına değinmiyor. Kimi aldatıyorsunuz! Bu konseyin gerçek problemlerini atladığınız yeter" ifadelerini kullandı.

AB – AVRUPA

- *Macron 'Ekonomik ve Sosyal Olağanüstü Hal' İlan Etti...* Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 10 gün süren sessizliğine son vererek, dört haftadır ülkede hayatı durduran Sarı Yelekliler Hareketi'nin taleplerine yanıt verdi. Sarı Yelekliler'in en temel talebi olan "asgari ücretin artırılması" konusunda büyük miktarda adım atan Macron, "Asgari ücret, 2019 yılından itibaren ayda 100 Euro artacak" dedi. Macron, dar gelirlilerin sorunlarının çözümü için ülkede "ekonomik ve sosyal olağanüstü hal ilan ettiğini" duyurdu.

- *Macron ekonomik 'seferberlikten' söz edip ücretlerde küçük artışlar vaat etti...* Macron'un açıklamalarından satır başları şöyle:

- Ülkede derin ve haklı bir öfke mevcut. Son 18 içerisinde bu sorunu uygun şekilde çözemediğimizin farkındayım. Bu krizden çıkmanın birlikte bir yolunu bulabiliriz.
- Ekonomik ve sosyal bir olağanüstü hal ilan edeceğim.
- Büyük firmalarımızın bize destek olması gerekiyor. Şirketlerden çalışanlarına yıl sonu primi vermesi talep ediyorum
- Göçmen sorunuyla yüzleşmemiz gerekiyor.
- Herkese düşen görev var. Derin bir devlet reformuna ihtiyacımız var"

- *May'den geri adım, Brexit oylaması ertelendi...* İngiltere Başbakanı Theresa May, parlamentoda yaptığı konuşmada hükümetin Brexit planını daha önce açıklanan günde oylamaya sunmayacağını kaydetti. May parlamento üyelerine hitaben yaptığı konuşmada Avrupa Birliği'yle varılan uzlaşının müzakere edilebilecek en iyisi olduğu yönündeki düşüncelerini yineledi. Herhangi bir anlaşmanın taviz gerektireceğini söyleyen May, hükümetinin Avrupa Birliği'nden bir anlaşma olmadan çıkma ihtimaline göre de hazırlık yapması gerektiğini söyledi.

- *AB: Brexit tekrar müzakere edilmeyecek...* Avrupa Birliği, Brexit Anlaşması'nı tekrar müzakere etmeyeceğini açıkladı. Avrupa Birliği Komisyonu sözcüsü Mina Andreeva, AB'nin Brexit Anlaşması'nı tekrar müzakere etmeyeceğini söyledi. Andreeva,

AB'nin Birleşik Krallık'a en iyi ve tek seçeneği sunduğunu ve AB'nin bu konudaki tutumunun değişmediğini belirtti.

- **AB, Brexit'te 'anlaşmasız' senaryoya hazırlanacak...** Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Donald Tusk, İngiltere Başbakanı Theresa May'in Brexit Anlaşması'nın parlamentoda oylanmasını ertelemesinin ardından birliğin "anlaşmasız" senaryoya hazırlanacağını duyurdu.

- **Mahkeme kararı: İngiltere Brexit'i tek taraflı iptal edebilir...** Avrupa Adalet Divanı, İngiltere'nin Brexit sürecini tek taraflı olarak iptal edebileceğine hükmetti. Merkezi Lüksemburg'ta bulunan, AB'nin en yüksek mahkemesi Avrupa Adalet Divanı, İngiltere'nin Brexit sürecine ilişkin açılan davayı karara bağladı. Mahkeme, İngiltere'nin AB'den ayrılma bildirimini tek taraflı olarak geri çekebileceğine hükmetti. Kararda, "Mahkeme, bir üye devletin Avrupa Birliği'nden çekilme niyetini AB Konseyi'ne bildirdiğinde, söz konusu üye devletin tek taraflı olarak bu bildirimi iptal etmekte serbest olduğuna karar vermiştir." ifadesi kullanıldı.

- **Litvanya'dan Suudilere yaptırım...** Litvanya, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesiyle bağlantılı 17 Suudi Arabistan vatandaşını kara listeye aldı. Kanada da geçen ay sonunda, söz konusu 17 Suudi Arabistan vatandaşına yaptırım kararı almıştı.

- **AB'den Myanmar'daki sorumlulara yaptırım hazırlığı....** Avrupa Birliği, Myanmar'daki Kaçın, Şan ve Arakan eyaletindeki "ciddi" insan hakları ihlallerine dikkati çekerek, sorumlu olan üst düzey askeri yetkililer ve polisler için ilave yaptırım hazırlığında olduğunu bildirdi. Brüksel'de AB Dışişleri Konseyi toplantısı sürerken yapılan yazılı açıklamada, AB Konseyinin Myanmar'daki Kaçın, Şan ve Arakan eyaletindeki "ciddi" insan hakları ihlallerinden endişe duyduğu belirtildi. AB'nin bu suçları işleyen kişilerin cezalandırılması için birçok kez çağrıda bulunduğu anımsatılan açıklamada, bu çerçevede Uluslararası Ceza Mahkemesinin denetimi altında suçları soruşturacak bağımsız bir mekanizmanın kurulması gerektiğinin altı çizildi.

- **Ukrayna, Rusya ile dostluk anlaşmasını iptal etti...** Kırım açıklarındaki gerilimin ardından Ukrayna Devlet Başkanı Pyotr Poroşenko, ülkesi ile Rusya arasındaki Dostluk, İşbirliği ve Ortaklık Anlaşması'nı durdurdu. Sputnik'in aktardığına göre, Ukrayna lideri Poroşenko, Twitter'dan yaptığı açıklamada, Rusya ile Dostluk, İşbirliği ve Ortaklık Anlaşması'nın durdurulmasını öngören kararnameyi imzaladığını söyledi.

YUNANİSTAN –KIBRIS

- **(ÖZEL HABER) Doğal kaynakların çıkartılmasından elde edilecek gelir çok az...** Yunan Dimokratia gazetesinin 4 Aralık 2018 tarihli sayısında yukarıdaki başlık altında Maria Panayotu-Dina Ioakimidu imzasıyla yayınlanan haberin çevirisi aşağıdadır: Şu anda Yunanistan'da yerli ve yabancı enerji şirketlerine araştırma ve sondaj amacıyla İyon Denizi ve Girit'te 60.000 kilometrekarelik deniz bölgesi; Epir, Orta Yunanistan'ın batısı ve Batı Mora'da 17.000 kilometrekarelik kara bölgesi tahsis edilmiş durumda. Bu rakamın gelecekte artması bekleniyor. Mevcut sözleşmelere göre, doğal kaynaklara yönelik yatakların tespit edilmesi durumunda, bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin iki temel iktisadi yükümlülüğü bulunuyor: Birincisi, doğal kaynaklardan elde edilecek gelirler üzerinden devlete pay verilmesidir . Bu pay, çıkarılan doğal kaynak oranına, hidrokarbon fiyatlarına ve şirketlerin yapmış olduğu masraflara

göre hesaplanmaktadır. İkincisi, şirketlerin kâr etmeleri durumunda devlete gelir vergisi ödemeleridir. Doğal kaynaklar hususundaki sözleşmeler bu alanda faaliyet gösteren işletmelerin %20'lik Özel Gelir Vergisi, %5 Bölgesel Vergi ödemelerini öngörüyor. Dolayısıyla %25'lik bir vergi söz konusudur. Eski sözleşmelerde bahse konu vergi oranı %40'tı. Bu hususta, şirketlerin yapacakları her türlü masrafı gelirlerinden düşecekleri ve buna göre vergi verecekleri kaydedilmelidir. Ancak mesele burada bitmiyor. Ülkemizde faaliyet gösteren Total, Repsol ve hatta ExxonMobil gibi çok uluslu şirketler, vergi kaçakçılığı hususunda uzun bir geçmişe sahiptir. Repsol'un vergi cennetlerinde 120 şirketinin bulunduğu, Total'in ise vergi yükümlülüklerini yerine getirmemekten cezaya çarptırıldığı bilinmektedir. Gerçekten de bu şirketlerin Yunanistan'a hatırı sayılır bir vergi ödemelerini mi bekleyelim? Doğal kaynaklardan elde edilecek gelir üzerinden pay verilmesinin nasıl hesaplandığını yukarıda belirttik. İmzaladığımız sözleşmelerde, ülkemizin ilgili gelirlerden elde edeceği payın %2-3 ile %20 arasında değiştiği gözüküyor. Ancak gerçeklik farklıdır. Bu oranlar, devasa oranda doğal kaynak çıkarılacağı temel alınarak belirlenmiştir. Bu hususa, ülkemizdeki deniz bölgelerinin sahip olduğu derinlik dolayısıyla şirketlerin yapacağı ciddi masraflar da eklendiğinde, elde edeceğimiz gelirler yeterince düşük olacaktır. Bu noktada, devlete ödenecek payın gelir vergisinden düşüleceği de vurgulanmalıdır. Uzmanların, Uluslararası Enerji Örgütü'nün gelecekteki hidrokarbon fiyatları ile doğal kaynakları çıkarma alanında yapmış olduğu tahminleri temel alarak yapmış oldukları değerlendirmeye göre, devletin bahse konu parsellerden elde edeceği gelir, yılda 100.000.000-150.000.000 avroyu geçmeyecek. Daha anlaşılır olmak gerekirse, devlet, söz konusu sektörden yılda 40-45 milyon avro vergi geliri elde ederken, turizm alanında elde edilen yıllık vergi geliri 7 milyar avrodur.

ABD

- *Hakan Atilla Türkiye'ye iade edilebilir...* Eski Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Hakan Atilla'nın New York'ta devam eden temyiz davasında, savcılığın 32 ay hapis cezasının onanmasını isteyip, daha fazla ceza almasını talep eden temyiz başvurusunu geri çekmesinin siyasi bir hamle olabileceği belirtildi. Dava sürecini yakından takip eden New York Barosu avukatı Cahit Akbulut, Hakan Atilla'nın 32 aylık cezasını tamamlamasına yedi ay bir süre kalmasına rağmen bu süre öncesinde cezasını Türkiye'de çekmek üzere Türkiye'ye iade edilebileceğini öne sürdü.

- *ABD olmazsa Suudiler bir haftada Farsça konuşur...* Cumhuriyetçi Senatör Lindsey Graham, "Biz olmasak Suudi Arabistan bir haftada Farsça konuşmaya başlar. Biz yardım etmesek orduları kese kağıdıyla bile savaşamaz. Bizim onlara ihtiyacımız olduğundan daha fazla onların bize ihtiyacı var." dedi.

- *Trump'tan Macron'a protestoları sonlandırmak için tavsiye...* Daha önce "Paris Anlaşması Paris için işe yaramadı. 'Trump'ı istiyoruz' sloganları atıyorlar. Fransa'yı seviyorum" ifadelerini kullanan Trump, bu kez Paris Anlaşması'nı feshetme çağrısı yaptı. Trump, "Paris'te çok üzücü bir gün ve gece. Belki de gülünç ve son derece pahalı Paris Anlaşması'nı sonlandırmanın ve parayı daha düşük vergiler yoluyla halka geri ödemenin zamanı gelmiştir? ABD, bu konuda çağının çok ötesindeydi ve geçen yıl emisyonların azaldığı tek büyük ülkeydi!" diye yazdı.

- *Papaz Brunson: Gülen'i Türkiye'ye göndersinler...* ABD'li papaz Andrew Brunson, Fethullah Gülen ile takas edileceğine ilişkin iddialarla ilgili, "Amerika bu kadar kolay takas

yapmaz. Çok kötü bir emsal olur. Ama bundan bağımsız olarak, bana kalsa Gülen'i Türkiye'ye göndersinler" dedi.

- **ABD savunma bütçesini tarihin en yüksek düzeyine çıkarıyor...** ABD Başkanı Donald Trump'ın Kongre'ye 2020 yılı için 750 milyar dolar savunma bütçesini sunacağı bildirildi. Bu, ABD tarihinde şimdiye kadarki en yüksek savunma bütçesi olacak. Trump geçen hafta Twitter'dan paylaştığı bir mesajda orduya 716 milyar dolar harcamayı "delilik" olarak niteliyordu ancak ABD basınında yer alan haberlere göre Savunma Bakanı James Mattis ile görüşmesinin ardından Pentagon'un bütçesinin 750 milyar dolara çıkarılmasını kabul etti.

- **Venezuela-Rusya hava kuvvetleri eğitimi...** Venezuelalı Dışişleri Bakanı'nın açıklamasına göre Venezuela ve Rusya müşterek hava kuvvetleri eğitimleri gerçekleştirecek. Venezuela, ABD tarafından uzun süredir yaptırımlara tabi tutulmaktaydı. Bu gelişme, Putin Rusya'sının küresel rekabeti kendi sınırları dışında karşılama stratejisinin belki de en uzak coğrafyadaki örneğini teşkil edecek hamlelerden biri olarak değerlendirilebilir.

- **ABD'ye göre Avrupa'nın Rus gazine alternatifi Doğu Akdeniz'de...** ABD'nin enerji kaynaklarından sorumlu Dışişleri Bakan Yardımcısı Francis Fannon, İsrail'in Avrupa'ya doğalgaz sevkiyatına başlayabileceğini belirtti. ABD'de Avrupa'nın enerji güvenliği ile Kuzey Akım-2'ye karşı mücadelenin konu alındığı toplantıya telefonla bağlanan Fannon, "Avrupa ziyareti sırasında, enerji pragmatizminin eski politik sorunları aştığını görebileceğiniz Doğu Akdeniz'e gittim. Halihazırda İsrail doğalgazını Mısır ve Ürdün'e taşıyan boru hattı çalışmaya başladı. Bu gaz potansiyel olarak Avrupa'ya da taşınabilir" dedi. Kuzey Akım-2'nin, Avrupa'nın güvenliği için tehdit olduğunu belirten Fannon, tüm ülkeleri bu projeden çıkmaya çağırdı. Fannon, Kuzey Akım-2'nin Rusya'nın elinde Avrupa'ya baskı için politik bir araç olduğunu iddia etti.

- **Türk Akımı ve Kuzey Akımı-2 Rusya'nın siyasi kontrol projesi...** Atlantik Konseyi'nin geçen Perşembe Washington'da düzenlediği "Türkiye'nin Enerji Sektörü Dinamikleri" başlıklı panelde konuşan ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Enerji İşlerinden Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Sandra Oudkirk önemli mesajlar verdi. Ankara, Trump yönetiminin 5 Kasım'da yürürlüğe aldığı İran yaptırımlarından kalıcı muafiyet beklerken Oudkirk, "Bu yaptırımlar bir tavan olarak değil taban olarak görülmeli. Hedefimiz İran'dan ham petrol ithalatını en kısa zamanda sıfıra düşürmek" dedi. ABD'nin Ankara'nın Moskova ile imzaladığı TürkAkım projesine karşı olduğunu hatırlatan Oudkirk, bu projenin de Nord Stream 2 projesi gibi Rusya'nın Ukrayna üzerinde siyasi kontrol kurma çabasının bir parçası olduğunu söyledi. Amerikan enerji devi Exxon Mobil'in Güney Kıbrıs açıklarında başladığı sondaj faaliyetlerine destek veren Oudkirk, doğalgaz bulunması durumunda bunun Kıbrıs'ta bir çözümün önünü açabileceğini savundu. Oudkirk'in panelde yaptığı açıklamaların satır başları şöyle: "İran konusunda maksimum baskı kampanyası uyguluyoruz. 5 Kasım'da yeniden yürürlüğe koyduğumuz İran yaptırımları bir tavan olarak değil taban olarak görülmeli. Şu anda Türkiye'nin İran'dan doğalgaz alımı devam ediyor ancak onlara önümüzdeki süreçte yaşanacak sorunları da hatırlatıyoruz. Öte yandan **hedefimiz İran'dan ham petrol ithalatını en kısa zamanda sıfıra düşürmek**. Bütün ithalatçılar en kısa zamanda tedariklerini çeşitlendirmeye bakmalı. **Hem Nord Stream 2 ve hem de TürkAkım açıkça Ukrayna'dan transit geçişin etrafından dolanmak için tasarlanmış boru hattı projeleri**. Yeni bir gaz kaynağı da değil, aynı gazın başka bir rotadan gönderilmesi. Başka bir durumda aynı kaynak için fazladan altyapı yaratmanın kötü bir şey olduğunu söylemezdik. Mesela hava koşullarının olumsuz etkilediği coğrafyalarda bu iyi bir şey olabilir. Fakat Nord Stream 2 ve TürkAkım, tam olarak

Moskova'nın Ukrayna hükümeti üzerinde siyasi kontrol ve baskı sağlama amacına dönük bir çaba. En iyi gününde 55 milyar metreküp gaz taşıyacak olan Nord Stream 2'den Almanya'nın alacağı gaz sadece 5 ila 9 milyar metreküp. Dolayısıyla da **Nord Stream 2, güney ve orta Avrupa ile Balkanlar'da bugün karşı karşıya olduğumuz bağımlılık ve riskleri bir 30 -40 yıl daha pekiştirecektir.** Biz ABD olarak bölge ülkelerine bir gaz tedarikçi ülkenin kafasına göre vanayı kapatıp sorun yaratacağı durumdan çıkacak bir politika öneriyoruz. Bu politika kuzeybatı Avrupa'da ve Baltıklar'da gayet güzel işledi. AB politikası haline geldi. Aynı türden bir piyasa hassasiyetinin bütün Avrupa'da geçerli olmasını tercih ederiz.

Aynı faktörler Türkiye için de geçerli. Özellikle de gaz tedarikçisi komşu ülkelerdeki dalgalanmaların Türkiye üzerindeki etkileri malum. TürkAkım'a da Nord Stream 2'ye karşı çıktığımız sebeplerle karşı çıkıyoruz. TürkAkım da Ukrayna'dan transit geçişi by-pass etmek için tasarlanmış bir proje. Son dönemde Rusların Ukrayna'ya yönelik saldırıları ortada, çok hassas bir durum var. Dolayısıyla bu da Rusların bu yaklaşımına yarayacak bir proje. Ukrayna, şu anda mevcut gaz ticaretini Rusların saldırganlığına karşı bir fren olarak kullanıyor. Ancak Nord Stream 2 ve Türk Akım hem Ukrayna'nın hem de Avrupa'nın enerji güvenliğine zarar verebilir. Güney ve Orta Avrupa'nın yanı sıra Balkanlar'daki enerji güvenliğine yönelik diğer yatırımlara yönelik hevesi öldürüp bölgenin gaz konusundaki bağımlılığını tam olarak pekiştirir.” **Kıbrıs'ta doğalgaz arama faaliyetleri:** “Biz ABD olarak ülkelerin kendi ekonomik münhasır bölgelerinde doğalgaz arama ve üretme çabalarını destekliyoruz. Ancak ben bir petrol şirketini temsil etmiyorum. Bildiğim kadarıyla bu tür arama faaliyetlerinin ancak beşte biri ya da belki üçte birinin sonucunda doğalgaz bulunuyor. Doğalgaz bulunursa onu çıkartıp işlemek ve gelir temin etmeye başlamak yıllar alıyor. Dolayısıyla da değerli bir doğal kaynağının gerçek bir ticari gelişmeye neden olması ihtimali, BM öncülüğünde iki toplumun gelir paylaşımına dayalı bir müzakere açısından itici güç olabilir. Kıbrıs'ta geçmişte pek çok şey denendi ama bu denenmedi. Denemeye değer. İsrail ve Ürdün arasındaki doğalgaz ticareti bizi son derece cesaretlendiriyor. O çalışmalar da ilk gündeme geldiğinde pek çok kimse ‘hayatta olmaz’ demişti. Bugün nereye geldiler. Doğu Akdeniz ülkelerin ve toplumların işbirliğine gittiği bir örneğe dönüşüyor. Aynı durumun Kıbrıs'taki halklar için de gerçek olmasını umarım.” ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Enerji İşlerinden Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Sandra Oudkirk, Türkiye'yi ilgilendiren kritik enerji dosyaları hakkında önemli açıklamalarda bulundu. Oudkirk, TürkAkım projesinin Nord Stream 2 projesi gibi Rusya'nın Ukrayna üzerinde siyasi kontrol kurma çabasının bir parçası olduğunu savundu.

RUSYA

- **Sarı yeleklilerin arkasında Rusya var iddiasına sert tepki...** Kremlin Sözcüsü Dimitriy Peskov, Rusya'nın, Fransa'daki protestolara müdahil olduğuna yönelik iddiaların gerçeği yansıtmadığını belirterek, “Rusya'ya yönelik bu suçlama iftiradan öte değildir.” dedi.
- **Peskov: ABD'deki 'büyüleyici' soruşturmaları takip etmekten yorulduk...** Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, ABD Başkanı Donald Trump'ın 2016 seçimlerinde kampanya menajeri olarak görev yapan ve 'Rus müdahalesi' davasında yargılanan Paul Manafort hakkında yeni verilerle ilgili bilgi sahibi olmadıklarını, zira ABD'deki 'büyüleyici' soruşturmaları takip etmekten yorulduklarını ifade etti.
- **Belçikalı komutan: Rusya, Batı için terörden daha büyük tehdit...** Belçikalı Savunma Harekatları Komutanı Carl Gillis, Rusya'nın Batı için terörden daha büyük bir tehdit

oluşturduğunu savundu. Fransız Paris Match dergisine demeç veren Gillis, NATO ülkeleri temsilcilerinin Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in siyaset danışmanı ile yaptığı görüşmeden sonra bu görüşe vardığını ifade etti.

- *Rusya: Alıkonulan Ukrayna gemilerinde eyleme hazır ve standardı aşan silah ile mühimmat vardı...* Rusya Sahil Güvenlik Birimi ve Federal Güvenlik Servisi (FSB) yetkilileri, Kerç boğazında alıkonulan Ukrayna gemilerinde olağandan daha fazla mühimmat olduğunu ve bazı silahların savaşa hazır halde bulunduğu gemilerin hayalet modunda boğazı geçmeye çalıştığını açıkladı.

ASYA – PASİFİK

- *Önşartsız doğrudan ilişkiye hazırız...* Ermenistan'daki erken genel seçimin galibi Geçici Başbakan Nikol Paşinyan, "Türkiye ile ön şart olmadan doğrudan ilişki kurmaya hazırız. Umarım Türkiye de buna hazırdır." dedi.

- *Paşinyan: Ermenistan'ın NATO üyesi olma arzusu yok...* Ermenistan'daki erken milletvekili seçiminin galibi 'Benim Adımım' ittifakının lideri ve geçici Başbakan Nikol Paşinyan, Ermenistan'ın NATO üyesi olma arzusu bulunmadığını kaydetti.

- *ATAK helikopterli Filipinler yolunda...* Filipinli Savunma Bakanı Delfin Lorenzana, Türkiye'den 8 ila 10 adet arasında T-129 ATAK taktik keşif ve taarruz helikopteri almak istediklerini açıkladı. ATAK'ın ihraç fiyatının ortalama 30 milyon dolar olduğu düşünüldüğünde Filipinler'in almayı düşündüğü 10 adet helikopter için yaklaşık 300 milyon dolar ödemesi gerekiyor. Türkiye, Pakistan'la da 30 adet ATAK satışını öngören bir anlaşma imzalamıştı.

- *Hindistan'dan balistik füze denemesi...* Yerel basında yer alan haberlere göre, Savunma Bakanlığı kaynakları, 1,5 ton nükleer başlık taşıma kapasitesine sahip Agni-V balistik füzesinin başarıyla test edildiğini açıkladı. Stratejik Güçler Komutanlığı ve Savunma Araştırma Geliştirme Kurumu tarafından geliştirilen 5 bin kilometre menzilli, karadan karaya Agni-V füzesinin, Odisha eyaleti açıklarındaki Abdül Kalam Adası'ndan yerel saatle 13.30'da fırlatıldığı bildirildi. 17 metre uzunluğunda ve 2 metre genişliğindeki, navigasyon, güdüm, nükleer başlık ve motor bakımından en ileri teknolojiye sahip Agni-V füzesi en son haziran ayı başında test edilmişti.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *HDP'ye açlık grevi baskını...* Teröristbaşı Öcalan'ın durumuna dikkat çekmek bahanesiyle grevinin sürdüğü HDP'nin Diyarbakır İl binasına baskın yapıldı. Polis, aralarında açlık grevine katılanların da bulunduğu 25 kişiyi gözaltına aldı.

- *Sözcü yazarı Çölaşan ve Doğru'ya FETÖ suçlaması...* Anadolu Ajansı, Sözcü gazetesi yazarlarından Emin Çölaşan ve Necati Doğru'nun da aralarında bulunduğu 5 gazeteciye 15 yıla varan hapis cezaları istendiğini bildirdi. Gelişme, Türkiye'de hükümeti eleştirel haberlere yönelik yeni bir baskı politikası endişelerini de beraberinde getirdi. Savcılar, Çölaşan ve

Doğru'nun yanısıra gazetenin 3 editörünü de, FETÖ'ye üye olmamakla birlikte yardım etmekle suçluyor. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Emin Çölaşan ve Necati Doğru ile Sözcü Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Metin Yılmaz, Sözcü İnternet Yayın Yönetmeni Mustafa Çetin ve Sözcü İnternet Haber Koordinatörü Yücel Arı hakkında "FETÖ'ye üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek" suçundan 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle iddianame düzenlendi.

- *Türk ekonomisinin büyüme rakamlarında düşüş sürüyor...* Türkiye'nin büyüme rakamlarında düşüş devam ediyor. 2018'in ilk çeyreğini %7,2, ikinci çeyreğini %5,3 büyüme ile tamamlayan Türkiye, bugün açıklanan "Dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla" verilerine göre bu yılın üçüncü çeyreğinde %1,6 büyüme gerçekleştirdi. Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK'in verilerine göre ekonomi 2017'nin üçüncü çeyreğinde %11,5 büyüdükten sonra 2017'nin son çeyreğini %7,3 ile tamamlamıştı. Ancak takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksine bakıldığında 2018 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,1 arttığı görülüyor.

- *Türkiye'nin büyüme performansı: 'Stagfasyona çeyrek kaldı'...* Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 3. çeyrek büyüme verisini yüzde 1,6 olarak açıkladı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak bakıldığında 3. çeyrekte ekonomi yüzde 1,1 küçülmüş görünüyor. Ekonomist Mahfi Eğilmez'in değerlendirmesi şöyle: Grafik bize 2017 yılının son çeyreğinden başlayarak baş aşağıya giden bir büyüme görünümü veriyor. 2018 yılının ilk çeyreğinde görülen duraklama dışında ekonomi sürekli bir gerileme içinde görünüyor. 3. çeyrek itibarıyla Türkiye ekonomisi stagfasyona (durgunluk içinde enflasyon olgusu) çok yaklaşmış durumda. Son çeyrek için tahminler eksi büyümeye işaret ediyor. Bu eğilim devam ederse Türkiye, önümüzdeki iki çeyrekte slumpfasyon (enflasyon içinde küçülme) olgusunu yaşayabilir.

- *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan terörle mücadele ve dış politika açıklamaları...* Oktay TBMM'de Bütçe Görüşmelerinde terörle mücadeleye yönelik birtakım istatistiklerden ve dış politikaya yönelik hedeflerden şöyle bahsetti: "2018 içerisinde kırsalda sözde barınma ve üs bölgelerine 87 bin 699, şehir merkezlerinde ise PKK/KCK şehir yapılanmasına yönelik 6 bin 763 operasyon yapılmıştır. 2018 yılında 352 terörist teslim olmuştur. Bunların yanında 2018 yılında 152 teröristin aileleri ile görüşerek ikna yolu ile teslim olmaları sağlanmıştır. Terör saldırıları içerisinde en kritik olanı, hiç kuşkusuz ülkesini korumak için Türk silahlı kuvvetleri envanterine verilen uçak, tank ve silahlarla, kendi devletine ve halkına acımasızca saldıran FETÖ terör örgütüne mensup hainlerin 15 Temmuz günü girişmiş olduğu kanlı darbe girişimidir. Bu yıl yapılan 21 bin 893 operasyonla 47 bin 778 kişi gözaltına alınmış, 9 bin 140 kişi tutuklanmıştır. Bedelli askerlik kapsamında; 635 bin 392 vatandaşımızın müracaat işlemi tamamlanmış, 67 bin 591'inin temel eğitimleri sona ermiştir. İdlib'te Rusya ile vardığımız ve İran tarafından da desteklenen mutabakat sayesinde, çok büyük bir insani kriz yaşanmasının önüne geçtik. Şimdi de gündemimizde Fırat'ın doğusunda oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu parçalamak vardır. Bilhassa Avrupa Birliği tarafından şımartılan Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesiminin, ülkemiz ve Kıbrıs Türkleri aleyhine atmaya çalıştığı adımlara kesinlikle müsaade edilmeyecektir."

- *Cumhurbaşkanı Erdoğan: Paris'te yaşananlar karşısında kör, sağır ve dilsiz oldular...* Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Gezi eylemlerinde insan hakları savunuculuğuna özellikle soyunanlar, Paris'te yaşananlar karşısında kör, sağır ve dilsiz hale dönüştüler." dedi.

- **Türkiye’de silah firmalarının satışları yüzde 24 arttı...** TStockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), silah ticaretiyle ilgili 2017 yılına ilişkin raporu yayımladı. Türkiye merkezli firmalardan ASELSAN 1 milyar 420 milyon dolarlık satışla ilk 100’e 61’inci sıradan, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TAİ) 1 milyar 220 milyon dolarlık satışla 70’inci sıradan girdi. Geçen yıl ASELSAN 68, TAİ ise 77’inci sıradaydı. Raporda, rakamların Türkiye’nin kendi silah sanayisini geliştirme, artan talebi karşılama ve yabancı tedarikçilere daha az bağımlı olma arzusunu yansıttığı belirtildi.

KÜRESEL

- **Nobel barış ödülü verildi, edebiyat ödülü bu yıl verilmeyecek...** 2018 **Nobel Barış Ödülü** kazanan **Kongo Demokratik Cumhuriyeti’nden doktor Denis Mukwege** ve **Ezidi Nadia Murad**’a ödülleri Norveç’in başkenti Oslo’da düzenlenen törenle takdim edildi. Mukwege, cinsel şiddete karşı mücadelesiyle tanınıyor ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nin doğusundaki Bukavu kentindeki Panzi Hastanesi’nin kurucusu ve başhekimi. 1999 yılında açılan hastanede her yıl cinsel şiddet mağduru olan binlerce kadın tedavi ediliyor. Murad, Irak’ta Ezidi azınlığın, mültecilerin ve genel olarak da kadın haklarını savunan bir aktivist. Nadia Murad 2014 yılında Irak’ın Musul kentinde IŞİD militanlarının cinsel saldırısına uğramıştı. Murad ve Mukwege, yaklaşık 1 milyon dolar olan ödülü paylaşacak. Ödül töreninde, tıp, fizik, kimya ve ekonomi Nobel Ödülleri de dağıtılıyor. Bu yıl Nobel Edebiyat Ödülü verilemiyor. Bunun nedeniyse edebiyat ödülünü kazananları belirleyen İsveç Akademisi’nde yaşanan kriz. Akademi üyelerinden Katarina Frostenson’in eşi Jean-Claude Arnault’nun 18 kadın tarafından cinsel tacizle suçlanması ve tecavüz suçundan tutuklanmasının yanı sıra, Frostenson ve Arnault’nun Nobel Edebiyat Ödülü kazananların isimlerini önceden sızdırmalarının ortaya çıkması, Akademi’de krize yol açtı. İsveç Akademisi’nden bu olaylar karşısında pek çok üyenin istifa etmesi, Nobel Edebiyat Ödülü’nün bu yıl ertelenmesine neden oldu.

- **BM Küresel Göç Paktı imzalandı...** BM üyesi 193 ülke arasından 164 ülke lideri, Fas/Marakeş’te Küresel Göç Paktı’nı imzaladı. ABD, Avustralya, Avusturya, Letonya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Şili, Dominik Cumhuriyeti, Polonya ve Slovakya zirveye katılmadı. Bulgaristan, Estonya, İtalya, İsrail, Slovenya ve İsviçre ise paktı imzalama konusunda hala bir adım atmadı.

- **Küresel Göç Mutabakatı ile ülkelerin sınırlarını ellerinden almıyor...** Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric, "BM, Küresel Göç Mutabakatı ile ülkelerin sınırlarını ellerinden almıyor, aksine ülkelerin egemenlik haklarına saygı duyuyor" dedi. Mutabakatın göçün suç örgütlerinin ellerinden alınıp hükümetlere teslim edilmesi açısından gerekli olduğuna işaret eden Dujarric, mutabakatın göçmenlerin güvenli ve onurlu bir şekilde hareket edebilmesine olanak sağlayacağını söyledi. Başta ABD olmak üzere mutabakata taraf olmayan ülkelerin eleştirilerine de cevap veren Dujarric, "BM, Küresel Göç Mutabakatı ile ülkelerin sınırlarını ellerinden almıyor, aksine ülkelerin egemenlik haklarına saygı duyuyor" diye konuştu. Göç konusunu küresel boyutta ele alan, işbirliğini teşvik eden ve insan kaçakçılığıyla mücadeleyi hedefleyen ilk uluslararası mutabakat bugün Marakeş’te 164 ülkenin katıldığı konferansta kabul edildi. Ancak mutabakat birçok ülke tarafından kabul görse de aşırı sağcı siyasetçilerin ve popülizmin hedefi haline geldi. Donald Trump yönetiminin sert göçmen politikaları nedeniyle ABD, geçen yıl aralıkta mutabakatı boykot edip müzakerelere bile katılmayarak uluslararası toplumdan kendini soyutladı. ABD’nin müzakerelerden çekilmesinden 7 ay sonra ise göçmenler konusunda sert politikalar yürüten Macaristan da

müzakerelerde ve mutabakatta yer almayacağını açıkladı. Bu iki ülkeyi daha sonra Avustralya, İsrail, Polonya, Slovakya, Çekya, Avusturya, İsviçre, Bulgaristan ve İtalya izledi. Yaklaşık 30 ülke de konferansa katılmadı. Mutabakat, uluslararası yasal bağlayıcılığı bulunmasa da göç konusunda anlaşmaya varılan ilk uluslararası sözleşme olma özelliğini taşıyor. Birleşmiş Milletlere göre dünya genelinde 250 milyondan fazla göçmen bulunuyor ve göçmenler dünya nüfusunun yüzde 3'ünü oluşturuyor. Küresel Göç Mutabakatı'nda 23 hedef yer alıyor ve devletler arası işbirliğiyle ülkelerin egemenlik hakları da dikkate alınarak göçün yasal, güvenli ve düzgün bir hale getirilmesi amaçlanıyor. Hiçbir ülkenin küresel göç ile tek başına mücadele edemeyeceğine dikkat çekilen mutabakatta, göçmenlerin haklarının düzenlenmesi, çocuk ve kadın göçmenlerin haklarının korunması ve insan kaçakçılığıyla mücadele hedefleniyor.

TERÖRLE MÜCADELE

03 -10 Aralık 2018 haftası güvenlik olaylarına ait info-grafik aşağıda sunulmuştur.

